

kortnytt

Medelpensionen 1613 euro

I fjol var den genomsnittliga totalpensionen (arbetspension och folkpension) 1 613 euro i månaden. Män får högre pensioner än kvinnor i genomsnitt. År 2015 var medelpensionen 1 829 euro i månaden bland män och 1 434 euro i månaden bland kvinnor. Kvinnors totalpension är i genomsnitt 78 procent av mäns totalpension.

Uppgifterna beskriver situationen i slutet av år 2015 och grundar sig på Pensionsskyddscentralens och Folkpensionsanstaltens gemensamma statistik.

Landets största pensioner betalades än en gång i Nyland, där pensionstagarna i genomsnitt fick en pension på 1 921 euro i månaden. Medelpensionen i Grankulla var 3 000 euro i månaden. Också på Åland var pensionerna högre än genomsnittet i landet (1 732 €).

Minsta andelen sjukpensionärer på Åland

Av befolkningen i arbetsför ålder är 6,4 procent sjukpensionerade. Den största andelen finns i Kajana (10,3 %) och i Norra Savolax (9,3 %) och den minsta på Åland (4,0 %). I nästan en tredjedel av kommunerna i Finland stiger andelen över 10 procent.

Arbetspensionsgapet blir mindre

Inkomstskillnaderna mellan pensionerade kvinnor och män har minskat inom loppet av 20 år, men kvinnornas inkomstnivå är i genomsnitt fortfarande lägre än männens. Det framgår av en undersökning som Pensionsskyddscentralen (PSC) och Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) gjort.

År 2013 var den genomsnittliga arbetspensionen för kvinnor 66 procent av arbetspensionerna för män. Fast inkomstskillnaderna mellan män och kvinnor accentuerades i arbetspensionerna, har skillnaden minskat mest i dem, med 17 procent, från mitten av 1990-talet. Skillnaden mellan mäns och kvinnors arbetspensioner återspeglar löneskillnaderna under tiden i arbetslivet och skillnaderna i yrkesbanans längd och kontinuitet.

Fattigdom hotar ålderstigna och ensamboende kvinnor

Nästan var tredje kvinna som fyllt 75 år är låginkomsttagare, liksom ca var sjätte av männen. Ålderstigna kvinnor har en särskild fattigdomsrisik, eftersom många av dem bor ensamma och de har inte tjänat in mycket arbetspension. Den relativa andelen låginkomsttagare bland pensionerade män har emellertid ökat snabbare än bland pensionerade kvinnor.

PSC

Månadens INTERVJU

Tid för politik

”Regeringens linje i biståndspolitiken är olycklig på många plan, bl.a. är det mycket besvärligt att man med besluten ställt medborgarorganisationerna och den privata sektorn mot varandra. I vissa sammanhang kan de här kanalerna fungera parallellt, men nu har man i stället fått till stånd en motsättning”, säger **Folke Sundman**, som den 1 mars gick i pension från sin tjänst som specialforskare på utrikesministeriet.

Det ”genompolitiserade” 1970-talet

Sundman har under hela sitt yrkesliv haft att göra med samhällsfrågor men det enda egentliga partipolitiska uppdraget var som förbundssekreterare i det socialdemokratiska ungdomsförbundet, SNK åren 1973–77.

– 1970-talet var en speciell tid – det politiska engagemanget bland unga och studenterna var något helt annat än det är idag. Det var starka politiska rörelser. Via de rörelserna var det många som fick en formidabel utbildning i politiskt arbete. Det var en tid då ideologierna spelade en klar roll, konstaterar Folke Sundman. Bland annat var Sundman en av de 1200 som undertecknade den så kallade Schüller-listan år 1969 som var en uppmaning till vapenvägran. (På den tiden var en sådan uppvigla olaglig.)

Freds- och biståndspolitiken kom också att prägla en stor del av Folke Sundmans yrkeskarriär. Det började med civiltjänstgöring på Tammerfors fredsforskningsinstitut och efter det fick han sin första riktiga anställning, som verksamhetsledare på Fredsförbundet, senare i Finlands FN-förbund, och som verksamhetsledare för Kepa, resurscentret för utvecklingsarbete, som han var med om att grunda år 1985.

År 2003 anställdes han som dåvarande utrikesminister Erkki Tuomiojas specialmedarbetare, år 2007 fick han nya uppgifter som specialforskare med först globaliseringsfrågor och från 2009 klimatfrågor.

Paris – ett steg i en lång process

Under de senaste åren har Folke Sundmans huvudsakliga uppgifter vid Utrikesministeriet gällt klimatpolitiken. Han har som specialforskare ingått i EU:s förhandlingsgrupp för finansieringsfrågor i klimatförhandlingarna.

Det avtal som antogs under klimatkonferensen i Paris slår fast att den globala temperaturökningen ska hållas under 2 grader och att man ska sträva efter att begränsa den till 1,5 grader.

Folke Sundman konstaterar att man ännu har en lång väg att gå innan man med nationella åtgärder lyckas nå målet.

– Men jag tror att Parisavtalet kan bli ett incitament för näringslivet att förstärka sina miljöteknologiska satsningar. Det är begränsat vad regeringarna kan göra i teknologiomställningen – det är företagsvärlden som är styrande.

– En megatrend som nu är rådande i en stor del av de multinationella företagen är att de gjort den strategiska bedömningen att det ligger i deras eget intresse att av marknadsekonomiska skäl delta i att förstärka klimatprocessen. Det kommer alltså att vara profita-belt att satsa på miljövänlig teknologi.

Levande debatt och dialog

På FSD kongressen i Jakobstad senaste höst valdes Folke Sundman till ny ordförande för distriktets fullmäktige, som sammanträder en gång per år. Han säger att han inte har några ”stora ritningar” för det fortsatta arbetet i FSD:s distriktsfullmäktige, men:

– Vi ska fortsättningsvis hålla en hög politisk profil och föra en aktiv samhällsdebatt.

Sundman säger att han under senare år, på grund av sitt tjänstemannaskap på UM inte aktivt deltagit i den inrikespolitiska debatten. Men efter den 1 mars då han gick i pension ska det bli ändring på den punkten:

– Det är ju ett och annat man vill få sagt, som blivit osagt under de senaste åren, säger han.

Siv Åstrand

Artikeln har tidigare publicerats i nättidningen Arbetarbladet.

MARIANNE LAXÉN

Foto: Olli Urpela

Att läsa statistik

Statistikcentralen och FPA samt Pensionsskyddscentralen ger regelbundet ut statistik som gäller pensionstagarna i vårt land. Men det gäller att vara uppmärksam då man läser siffrorna.

Vid utgången av år 2014 var antalet i Finland bosatta pensionstagare med ålderspension, sjukpension, arbetslöshetspension eller specialpension för lantbruksföretagare sammanlagt 1,4 miljoner. Men ändå säger en annan tabell att antalet pensionstagare är 1 525 000, det betyder att resten bor i annat land än i Finland. Majoriteten av dessa är bosatta i Sverige.

År 2014 betalades i pensioner sammanlagt 28,1 miljarder euro, vilket utgjorde 43 procent av socialutgifterna och 14 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Arbetspensioner betalades till ett belopp av 24,4 miljarder euro.

Skillnaderna mellan könen är stora gällande de som får ålderspension (1 182 400 personer). Männens ålderspension (1 937 euro) var i genomsnitt över 450 euro större än kvinnornas pension (1 471 euro).

I diskussionen om indexjusteringarna är det också viktigt att vi ser klart var de största problemen finns. Av kvinnorna får 50 % enbart folkpension eller del av arbetspension och folkpension, av männen är det 36 %. Över 100 000 pensionstagare (60 % kvinnor) får enbart folkpension. Om vi skall bekämpa fattigdom bland pensionstagarna är det främst en höjning av garantipensionen och folkpensionerna som behövs.

Marianne Laxén

Ralf Friberg 80 år

Ralf Friberg, som fungerat som ordförande för PCF:s svenska distrikt i 10 år, fyllde 80 år den 17 april. Han uppvaktades på vårmötet.

Invandrarombudsman

Efter diskussionen på svenska distriktets höstmöte lämnade medlemmarna i PCF:s arbetsutskott en motion till Finlands svenska socialdemokraters fullmäktigemöte om att inrätta ett uppdrag som invandrarombudsman. FSD:s fullmäktige godkände motionen på sitt möte den 2.4. och beslöt att föra frågan vidare till socialdemokratiska parti-styrelsen.

mlx

PCF PCF'S SVENSKA DISTRIKT

Ordförande	Marianne Laxén, mannelx@hotmail.com
Vice ordförande	Brita Helsing, 0400 421 140, brita.helsing@anvianet.fi
Sekreterare	Stig Kumlin, stig.kumlin@pp.inet.fi
Informatör	Marianne Laxén
Kassör	Rauno Kousa, rauno.kousa@pp.inet.fi